I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

NÕUKOGU

Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon noortega Euroopa demokraatlikus elus noorte osalemise alal peetud struktureeritud dialoogi ülevaate kohta

(2012/C 380/01)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE ESINDAJAD,

I. TULETADES MEELDE, ET

1. nõukogu resolutsioonis Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) kohta ([1]) peetakse kõiki noori ressursiks ühiskonnale ning rõhutatakse, kui tähtis on kaitsta noorte õigust osaleda neid mõjutava poliitika väljatöötamisel pideva struktureeritud dialoogi kaudu noorte ja noorteorganisatsioonidega;

2. nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 19. mai 2011. aasta resolutsioonis ([2]) noortega noorte tööhõive alal peetava struktureeritud dialoogi kohta märgitakse, et Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö üldine temaatiline prioriteet teise 18-kuulise töötsükli (1. juuli 2011–31. detsember 2012) jooksul on noorte osalemine, erilise rõhuasetusega Euroopa demokraatlikus elus osalemisele;

II. TEADVUSTAVAD, ET

3. struktureeritud dialoog on alt üles põhimõtet järgiv osalemisprotsess ja teise 18-kuulise töötsükli tulemus tugineb Poola, Taani ja Küprose eesistumise ajal toimunud riiklike konsultatsioonide käigus saavutatud tulemustele ning 2011. aasta septembris Varssavis, 2012. aasta märtsis Sorøs ja 2012. aasta septembris Nikosias toimunud ELi noortekonverentside tulemustele;

4. struktureeritud dialoogi teise tsükli jooksul toimusid kõigis 27 liikmesriigis riiklikud konsultatsioonid ja protsessi kaasati otseselt suur arv noortejuhte ja noori ([3]). Lisaks saadi arvamusi teistelt sidusrühmadelt, sealhulgas rahvusvahelistelt valitsusvälistelt noorteorganisatsioonidelt;

5. komisjon kohandab ja arendab Euroopa noorteportaali, et teha see kasulikuks ja juurdepääsetavaks kõigile Euroopa noortele. Euroopa noorteportaali on lisatud üks sektsioon Euroopa noortekonverentside tulemustega ja teine teabega struktureeritud dialoogi kohta ([4]);

6. eesistujariik Poola konkreetne prioriteet oli tihendada koostööd Euroopa Liidu ning Ida-Euroopa ja Kaukaasia riikide noorte vahel, pöörates erilist tähelepanu noorte liikuvusele ja osalemisele. Samuti pani ta rõhku informaalse ja mitteformaalse õppe edendamise ja tunnustamise rollile noorte jaoks;

7. Poola eesistumise ajal leppis nõukogu kokku, et tugevdatakse jätkuvalt ELi ja idapartnerluse riikide vahelist noortevaldkonna koostööd ([5]). Ajavahemikuks 2012–2013 tegi komisjon kättesaadavaks täiendavad vahendid, et suurendada programmis „Aktiivsed noored" idapartnerluse kuuest naabruskonna partnerriigist pärit projektide ja osalejate arvu „idapartnerluse noorte aken" raames ([6]);

([1]) ELT C 311, 19.12.2009, lk 1.
([2]) ELT C 164, 2.6.2011, lk 1.
([3]) KOM(2012) 495 lõplik kavand, 2012 „Nõukogu ja komisjoni ühisaruanne, milles käsitletakse Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (ELi noorsoostrateegia aastateks 2010–2018) rakendamist".
([4]) Komisjoni talituste töödokument, mis käsitleb avatud koordinatsiooni meetodi raames noortevaldkonnas tehtud töö esimese tsükli tulemusi (2010–2012).
([5]) ELT C 372, 20.12.2011, lk 10.
([6]) Pärast ühisteatise „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele – Euroopa naabruspoliitika läbivaatamine" vastuvõtmist 2011. aasta mais.

8. eesistujariik Taani konkreetne prioriteet oli edendada noorte loomingulisust, innovatsioonivõimet ja andeid kui vahendit nende aktiivseks osalemiseks ühiskonnaelus ja konkurentsivõime parandamiseks tööturul. Seoses sellega käsitleti osalemist laias tähenduses, mis hõlmab noorte osalemist esindusdemokraatias ja kodanikuühiskonnas kõikidel tasanditel;

9. Taani eesistumise ajal kutsus nõukogu liikmesriike ja komisjoni üles moodustama temaatilise eksperdirühma, kus osalevad liikmesriikide poolt nimetatud riiklikud eksperdid avatud koordinatsiooni meetodi põhimõtte alusel, eesmärgiga jagada häid tavasid selle kohta, kuidas edendada noorte loomingulisust ja innovatsioonivõimet, tehes kindlaks mitteformaalse ja informaalse õppe käigus omandatud pädevused ja oskused, mis on tööalase konkurentsivõime puhul asjakohased;

10. eesistujariik Küprose konkreetne prioriteet oli edendada noorte osalemist ja sotsiaalset kaasatust kõikide noorte jaoks, erilise tähelepanuga sisserändaja taustaga noorte kaasamisele. Noorteorganisatsioonide ja kõigi noorte osalemise tugevdamist ühiskonnaelus ja demokraatias, eelkõige otsuste tegemisel, tõsteti esile kui tähtsat tegurit kaasavate, demokraatlike ja jõukate ühiskondade loomiseks. Eesmärgiks oli edendada kõigi noorte kaasamist ühiskonnaellu ja demokraatiasse laiemalt nende aktiivse osalemise kaudu;

11. ühine ELi noortearuanne, milles hinnatakse Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) üldeesmärkide suunas tehtud edusamme ja mis sisaldab struktureeritud dialoogi kahte esimest töötsüklit, võeti vastu 27. novembril 2012. aastal;

III. VÕTAVAD TEADMISEKS STRUKTUREERITUD DIALOOGI PROTSESSI EDASIARENDAMISEKS TEHTUD JÄRGMISED ETTEPANEKUD

Struktureeritud dialoogi protsessi käigus on ilmnenud järgmised küsimused:

Protsessi kaasatus

12. struktureeritud dialoogi protsess mobiliseerib noori ja annab neile võimaluse olla aktiivsed kodanikud ning osaleda demokraatlikus elus. Seetõttu tuleks noori kaasata struktureeritud dialoogi kõikides etappides, alates iga eesistujariigi prioriteetide kindlaksmääramisest kuni järelmeetmete jälgimiseni ja dialoogi tulemuste rakendamise hindamiseni. Prioriteete käsitlev otsus jääb siiski nõukogu ja liikmesriikide pädevusse. Järgmised eesistujariikide kolmikud peaksid varakult korraldama noorte esindajate ja Euroopa Komisjoniga konsultatsioone enne konkreetsete teemade kohta ettepanekute tegemist, mida struktureeritud dialoogi tsüklite jooksul käsitleda;

13. tuleks toetada riiklike töörühmade tööd ühise eesmärgi suunas, milleks on noorte, eelkõige erineva taustaga noorte järjepidev ja suurem osalemine struktureeritud dialoogi protsessis. Riiklikud töörühmad peaksid oma koosseisult olema piisavalt kaasavad, et tagada kõigi noorte jaoks avatud osalemisprotsess;

14. struktureeritud dialoogi suunavad küsimused peaksid olema sõnastatud arusaadavalt, eesmärgiga lihtsustada riiklike töörühmade jaoks enamate noorteni jõudmist;

Valdkondadevahelise lähenemisviisi edendamine

15. konsulteerimisprotsessi ja selle järelevalve parandamiseks tuleks riiklikes töörühmades kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil edendada muude ekspertide osalemist, olenevalt struktureeritud dialoogi asjaomasest temaatilisest prioriteedist ([1]). Lisaks tuleks struktureeritud dialoogi tulemusi tuleks levitada sektoriülestele sidusrühmadele. Noortevaldkonnas töötavatel teadlastel peaks protsessis olema kindel roll;

Poliitilised järelmeetmed ja nähtavus

16. tuleks parandada struktureeritud dialoogi tulemuste järelmeetmete poliitilist jälgimist ja nende rakendamist ([2]);

17. alates protsessi algusest ning kogu protsessi käigus peaksid kõik osalejad rõhutama seost struktureeritud dialoogi tulemuste ning riiklikul ja Euroopa tasandil noortepoliitika vahel, muutma selle selgemaks ja sellest rohkem teavitama;

18. tuleks võtta meetmeid ja teha algatusi struktureeritud dialoogi protsessi nähtavuse ja tunnustamise suurendamiseks kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil. Euroopa noorteportaali tuleks edasi arendada, et suurendada protsessi nähtavust;

Protsessi jätkusuutlikkus

19. ELi noortekonverentse tuleks tugevdada kõigi noorte, noorteorganisatsioonide ja poliitikakujundajate vaheliste struktureeritud dialoogide foorumina, eesmärgiga jõuda konkreetsete poliitiliste tulemusteni. Võimaluse korral tuleks edendada noortevaldkonnas töötavate teadlaste kaasamist;

20. Euroopa Komisjon peaks tihedas koostöös noorte sidusrühmadega tagama, et edaspidiste Euroopa noorte nädalate tervikliku osana korraldatakse dialoog struktureeritud dialoogi peamiste osalejatega;

([1]) Vastavalt 2012. aasta ELi noortearuandele on ainult kuuel ELi liikmesriigil olemas muud riiklikud ministeeriumid, kes etendavad riiklikus töörühmas aktiivset rolli.

([2]) Vastavalt 2012. aasta ELi noortearuandele on ainult 11 ELi liikmesriiki teinud algatusi struktureeritud dialoogi esimese tsükli tulemuste suhtes järelmeetmete võtmiseks.

21. tuleks tagada struktureeritud dialoogi jätkusuutlik toetamine, ilma et see mõjutaks läbirääkimisi tulevase mitmeaastase finantsraamistiku üle;

IV. VÕTAVAD TEADMISEKS JÄRGMISED ETTEPANEKUD NOORTE OSALEMISE EDENDAMISEKS EUROOPA DEMOKRAATIAS

tuginedes Varssavis, Sorøs ja Nikosias peetud ELi noortekonverentsidel esitatud ühistele soovitustele, tõsteti üldiseks prioriteediks seatud noorte demokraatias osalemise kõrval esile järgmised prioriteetsed valdkonnad:

22. tuleks toetada ja edendada noorte osalemist otsustusprotsessides kõikidel tasanditel, kasutades uusi meetodeid ja vahendeid, näiteks sotsiaalmeediat ja e-osaluse võimalusi;

23. tuleks tunnustada noorteorganisatsioone, noorte teavitus- ja nõustamisstruktuure ning kutselist noorsootööd kui kanalit noorte, eelkõige väiksemate võimalustega noorte oskuste ja pädevuste arendamiseks;

24. tuleks tõsta teadlikkust ühistest Euroopa väärtustest struktureeritud dialoogi laiendamise kaudu kõikidele noortele, sealhulgas konkreetsetele sihtrühmadele, näiteks mitteorganiseerunud noortele ja väiksemate võimalustega noortele;

25. tuleks tugevdada toetust kõikidel tasanditel noorte tegevustele, mis keskenduvad ELi ja ELi mittekuuluvate riikide noorte osalemisele ja kultuuridevahelisele dialoogile;

26. ülioluline on asutada noorsootöötajate juhitavaid noortele suunatud struktuure, kus kõik noored, sealhulgas mitteorganiseerunud noored ja väiksemate võimalustega noored, võivad kohtuda, luua projekte ja neis osaleda;

V. KUTSUVAD LIIKMESRIIKE JA/VÕI KOMISJONI ÜLES NENDE VASTAVATE PÄDEVUSTE PIIRES JA NÕUETEKOHASELT SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET ARVESTADES

27. võtma nõuetekohaselt arvesse struktureeritud dialoogist tulenevaid eespool toodud ettepanekuid, mille eesmärk on struktureeritud dialoogi protsessi hindamine ja edasiarendamine ning Euroopa demokraatlikus elus noorte osalemise edendamine;

VI. LEPIVAD KOKKU, ET

28. ELi 2012. aasta noortearuandes esitatakse teavet noorte kaasamisega seonduvate väljakutsete kohta, viidates ELi asjakohastele näitajatele noorte kohta. Aruandes tuuakse esile, et peamiselt on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus see noorte rühm, kes ei tööta, ei omanda haridust ega osale koolitusel, ning märgitakse, et EL-27s on vaesusriskis olevate või sotsiaalselt tõrjutud noorte määr 29,1 %, mis on kõrgem kui üldelanikkonnal (23,5 %). See näitab, kui tähtis on pöörata erilist tähelepanu elanikkonna sellele osale ja kehtestada noortevaldkonnas prioriteediks sotsiaalne kaasatus;

29. noorte ja noorteorganisatsioonidega peetava struktureeritud dialoogi üldine temaatiline prioriteet järgmise töötsükli (1. jaanuar 2013–30. juuni 2014) jooksul on seetõttu sotsiaalne kaasatus. Kolmanda töötsükli eesistujariikide kolmiku konkreetsed prioriteedid on toodud lisas;

30. uusi võimalikke arenguid silmas pidades võib iga eesistujariik valitud prioriteetseid valdkondi täiendada;

31. prioriteetsed valdkonnad järgmisele eesistujariikide kolmikule (1. juuli 2014–31. detsember 2015) tuleks kindlaks määrata enne nende ametiaja algust.

LISA

Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö prioriteedid ajavahemikuks 1. jaanuarist 2013–30. juunini 2014

Üldine prioriteet – sotsiaalne kaasatus

Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö üldiseks temaatiliseks prioriteediks ajavahemikul 1. jaanuarist 2013 kuni 30. juunini 2014 on sotsiaalne kaasatus. Nende 18 kuu jooksul arutatakse seda teemat struktureeritud dialoogi raames. Konkreetsed prioriteedid peaksid kas täies ulatuses või osaliselt andma panuse üldisesse teemasse. Iirimaa, Leedu ja Kreeka teevad koostööd, et tagada toetus sotsiaalse kaasatuse üldisele teemale oma riiklike prioriteetide kaudu oma vastavate eesistumisperioodide ajal ning kogu kolmiku 18 kuud kestva eesistumisaja jooksul.

Sotsiaalse kaasatuse mõiste jääb laialdaseks ühendavaks teemaks, mis kaasab kõiki noori lisaks väiksemate võimalustega noortele. Sotsiaalse kaasatuse terminit ja mõistet käsitletakse ja kohaldatakse seetõttu selle kõige laiemas tähenduses ning see hõlmab ja kaasab tervet rida küsimusi, millega noored silmitsi seisavad.

1. jaanuar 2013–30. juuni 2013 – kvaliteetne noorsootöö

Eesistujariik Iirimaa keskendub panusele, mida annab kvaliteetne noorsootöö kõigi noorte sotsiaalse kaasamise edendamisse. 2013. aasta esimese poole jooksul tuuakse esile järgmised küsimused:

— kvaliteetse noorsootöö panus noorte arengusse ja heaolusse;

— noorsootöö kvaliteedistandardite panus kui vahend noorte jaoks positiivsete tulemuste saavutamisel sellistes valdkondades nagu isiklik ja sotsiaalne areng, hariduslik ja kutseline valmisolek jne;

— noorsootöö panus strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisse, eelkõige seoses noorte tööhõivega;

— liikmesriikide seas heade tavade vahetamine ja teadmiste jagamine kõnealustes valdkondades.

1. juuli 2013–31. detsember 2013 – noored, kes ei tööta, ei omanda haridust ega osale koolitusel

2013. aasta teise poole jooksul tuuakse esile järgmised küsimused:

— noorte sotsiaalse kaasatuse edendamine, pöörates erilist tähelepanu neile noortele, kes ei tööta, ei omanda haridust ega osale koolitusel;

— sektoriülese koostöö kui tervikliku noorsoopoliitika aluspõhimõtte edendamine;

— heade tavade vahetamine noorte sotsiaalse kaasamise kohta;

— koostöö edendamine noorsoopoliitika valdkonnas Euroopa Liidu ning Ida-Euroopa ja Kaukaasia riikide noorte vahel.

1. jaanuar 2014–30. juuni 2014 – kultuur ja ettevõtlus

2014. aasta esimese poole jooksul tuuakse esile järgmised küsimused:

— tegevuste kavandamine, et tugevdada noorte ettevõtlusmeelsust, edendada noorte ettevõtlust, pöörates erilist tähelepanu sotsiaalsele ettevõtlusele ja nn rohelistele töökohtadele ning uutele töövõimalustele kultuuri valdkonnas, et edendada noorte sotsiaalset kaasatust;

— noorte, eelkõige äärepoolseimates piirkondades elavate noorte juurdepääsu parandamine uutele tehnoloogiatele, et tugevdada andekate noorte mõjujõudu ja tekitada neis huvi kultuuri vastu;

— noorsootöö panuse edendamine noorte loovuse ja ettevõtluse toetamisse ja suurendamisse, sealhulgas heade tavade vahetamine.